

ling af billetter og rejsedokumenter m.v. samt lomme- penge til udlændingen under rejsen. Politiet skal såle- des ikke stå for indkvartering og underhold af udlæn- dinge, der opholder sig her i landet, mens udsendelsen forberedes.

Med henblik på, at politiet kan fortsætte den prak- sis, hvorefter udlændinge, der søger om asyl efter at være blevet pågrebet i det grænsenære område til den dansk-tyske landegrænse, indkvarteres på vandrer- hjem, kroer m.v., indtil eventuel tilbagesendelse i medfør af den dansk-tyske aftale af 3. marts 1998 om returnering af asylansøgere til Tyskland, foreslås det dog præciseret, at politiet, såfremt der er et umiddel- bart behov herfor, kan drage omsorg for indkvartering og underhold af de nævnte spontane asylansøgere med henblik på at undgå en overførsel til Center Sand- holm, jf. den i lovforslagets § 1, nr. 41, foreslåede ind- sættelse af nyt stk. 1 i udlændingelovens § 43. Udgif- terne til indkvartering og underhold afholdes i disse tilfælde som hidtil af politiet.

5. Adgang i særlige tilfælde til ekspropriation ved etablering af indkvarteringssteder for asylansøgere m.v.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 40, at Udlændin- gestyrelsen i særlige tilfælde efter de nærmere regler i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrø- rende fast ejendom får adgang til ekspropriation af de nødvendige ejendomme til etablering af indkvar- teringssteder for asylansøgere m.v., når ekspropriation vil være af væsentlig betydning for etableringen af indkvarteringssteder. Udlændingestyrelsens afgørelse kan påklages til Indenrigsministeriet.

Baggrunden for forslaget er, at størstedelen af de indkvarteringscentre, der i dag benyttes til indkvar- tering af asylansøgere m.v., er placeret på lejet grund. En række areallejeaftaler kan i de kommende år for- ventes opsagt af værtskommunerne med kort varsel. Det må på den baggrund forudses, at Udlændingesty- relsen risikerer at miste en række centre med ca. 1.400 indkvarteringspladser. I nogle tilfælde skyldes opsig- lser eller ophør af aftalerne, at arealerne indgår i by- udviklingsplaner. I andre tilfælde skyldes opsigelsen, at en kommune ikke længere anser placeringen af en flygtningelandsby i kommunen for hensigtsmæssig.

Udlændingestyrelsen har gennem 1998 og 1999 re- gistreret en markant stigning i indrejsetallet. Styrelsen har på den baggrund aktiveret nødberedskabet af flygtningelandsbyer, hvorfor styrelsen ikke længere har en stødpude af centerkapacitet i forbindelse med et øget indkvarteringsbehov.

Dette betyder, at der i de kommende år forventes et underskud af indkvarteringspladser, hvis der ikke iværksættes tiltag til at sikre tilstrækkelig kapacitet i indkvarteringssystemet.

Udlændingestyrelsen har opbygget en centerstruk- tur, hvori de tilbageværende flygtningelandsbyer samt ejede og lejede ejendomme indgår, med henblik på samdrift af centrene med både kvalitetsmæssige og økonomiske fordele. Såfremt ejendomme, der indgår i samdriftsenheder, ikke kan fastholdes eller erhver- ves, vil centerstrukturen meget vanskeligt kunne fast- holdes.

Det er af afgørende betydning, at Udlændingesty- relsen har mulighed for etablering af de nødvendige indkvarteringssteder for asylansøgere m.v. Det be- mærkes herved, at indkvarteringsbehovet i meget høj grad afhænger af faktorer, som er skiftende i styrke og afhænger af forhold, som er uden for myndighedernes kontrol. Det er i den forbindelse af betydning, at eta- bleringen af de nødvendige indkvarteringssteder i for- bindelse med en stigning i indrejsetallet kan ske med meget kort varsel, og at der i et vist omfang er mulig- hed for at tage utraditionelle indkvarteringsfaciliteter i brug.

Der kan på denne baggrund i særlige tilfælde være behov for at etablere de nødvendige indkvarterings- steder ved ekspropriation. Det foreslås, at Udlændin- gestyrelsen alene får adgang til ekspropriation, når ekspropriationen vil være af væsentlig betydning for etableringen af indkvarteringssteder. Tilvejebringelse af indkvarteringssteder vil i videst muligt omfang skulle ske på frivillig basis.

Af samme grunde er det af afgørende betydning, at Udlændingestyrelsen i særlige tilfælde har mulighed for at opnå fritagelse for planlovens krav om lokalplan ved etableringen af de nødvendige indkvarteringsste- der, når fritagelsen vil være af væsentlig betydning for etableringen.

Der er risiko for, at en række værtskommuner ikke vil være interesserede i at give de fornødne tilladelser efter planlovgivningen til etablering af nye centre. Udlændingestyrelsen har således oplevet en række til- fælde, hvor etablering af nye indkvarteringssteder er blevet vanskeliggjort som følge af problemer med at skaffe de fornødne plantilladelser.

Hertil kommer, at Udlændingestyrelsen i forbindel- se med en stigning i indrejsetallet kan få behov for med et kort varsel at etablere de nødvendige indkvar- teringssteder og i et vist omfang at tage utraditionelle indkvarteringsfaciliteter i brug, hvorfor styrelsen ikke i disse tilfælde kan afvente iværksættelse af lokal- plansprocedure.